

de arbejder med, er meget ringe i Mod-sætning til den indbetalte Aktiekapital, der hæfter for Bankernes Forpligtelser.

Det ærede Medlem fastslaar, at Bankaktionærerne foruden 4 eller $4\frac{1}{2}$ pCt. i Rente af deres Penge faar 5 Mill. Kr., og disse 5 Mill. Kr. faar de som Tillægsudbytte af deres Kapital for at administrere de 1,570 Millioner, det drejer sig om, og for at løbe den dermed forbundne Risiko. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem synes, at det er en ublu Fordel, Bankaktionærerne beregner sig derigennem. Jeg synes det ikke, og det ærede Medlem paastod ljo heller ikke noget saadant. Naar han derimod gik imod den foreslaaede Begrænsning af Sparekassegaranternes Udbytte, er det for øvrigt muligt, at vi ikke er saa uenige; for denne Bestemmelse om, at Garanternes Udbytte i Sparekasserne skal være begrænset til den højeste Rente, der gives, af Indlaan, skyldes i Virkeligheden ikke, særlig min Virksomhed. Jeg er gaaet ud fra, at man fra alle Sider var enig om, at det vilde være rigtigt at fastholde dette; men hvis det er magtpaaliggende for Sparekassernes Garanter at faa Adgang til at beregne sig et højere Udbytte af deres Garantikapital, har jeg i og for sig ingen principielle Indvendinger derimod, thi jeg synes ikke, det overhovedet kan komme til at spille nogen Rolle.

Saa kommer jeg til Striden om, hvorvidt der er nogen, der ønsker at forlange først af den til enhver Tid i Landet tilstedeværende Kapitalmængde. Det er muligt, at den Adresse, jeg gav i Gaar, nemlig at det var Landbruget, er noget for snæver. Det er i hvert Fald rigtigt, at det ærede Medlem har holdt sig til dem, som havde Brug for Prioritetslaan, og nu siger det ærede Medlem, at saaledes som Forholdene ser ud her i Landet, vil der oprinde trange Tider for dem, der skal have saadanne Laan, og Staten maa ikke staa ligegyldig overfor disse vanskelige Laanevilkaar. Hvis det imidlertid er rigtigt, at vi staar overfor Tider, hvor det vil være vanskeligt at opnaa Laan, vil jeg spørge det ærede Medlem, om der ikke er andre, der kan henregnes til Laantagernes Kreds end dem, som skal have Prioritetslaan. Hyvad regner det ærede Medlem alle de mange Mennesker for, som søger Drifts-

laan til deres Virksomhed? Er det ikke Mennesker, som har Krav paa ganske den samme Opmærksomhed som de, der søger Prioritetslaan? Jeg vil i den Henseende endda understrege, at den, som søger Prioritetslaan og altsaa har et virkelig godt Pant at byde, han vil dog som Regel ifølge Sagens Natur blive foretrukket for den, der kun har sin Virksomhed at henvise til, den, som skal interessere andre, saaledes at de tror paa ham, saaledes at de tør betro ham den fornødne Kapital i Tillid til, at den Virksomhed, han driver, er sund og naturlig. Staten stiller sig for øvrigt ingenlunde ligegyldig netop overfor dem, der ønsker Prioritetslaan. Staten stiller sig saa imødekommende, som det overhovedet er muligt. Det bør dog i denne Forbindelse ingenlunde glemmes, at Staten fritager Kreditforeningernes Kasseobligationer fuldstændigt for Stempelpligt. Det er en Bestemmelse, som i høj Grad tjener til at gøre Prioritetslaan afsættelige paa rimelige Vilkaar. Men det ærede Medlem gør sig skyldig i den Misforstaaelse, at det just er Sparekasserne, der sørger for Landets Prioritetslaan. Det er det ingenlunde. En stor Del af den Opgave, som oprindeligt alene hvilede paa Sparekasserne, er efterhaanden gaaet over til andre Institutioner, som efter manges Mening løser denne Opgave nok saa rationelt som Sparekasserne gør det, nemlig Kreditforeningerne. Medens samtlige Sparekasser har anbragt ca. 400 Mill. Kr. i Prioritetslaan, uden at jeg endda ved, hvor mange af disse der er anbragt i anden Prioritetslaan, har Kreditforeningerne en samlet Udlaansmasse af 1,700 Mill. Kr. Men dernæst vil jeg gerne paatale, at man stadig taler om Nødvendigheden af at laane. Det er selvfølgelig overmaade vigtigt at kunne laane, men en Sag, der er af mindst lige saa stor Vigtighed som det at kunne laane og skaffe sig Prioritetslaan, er det at kunne producere, at kunne tjene Penge; og det er den Klasse af Medborgere, som skal gøre dette, som jeg gør mig til Talsmand for, naar jeg siger, at det er urigtigt at tilvejebringe en saadan Ordning af vort Pengevæsen, at der derigennem lægges Hindringer i Vejen for, at de, der skal producere, kan skaffe sig de fornødne Driftsmidler. Og til dem;